

Szellem a fazékból: A bonbonkirály – Dékány Mihály

2016 október 09. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

"A magyar cukrászok egyik legnagyobbika. Ceglédet?l New Yorkig olyan karriert futott be, amilyen párját ritkítja."

Ez Hauer Mihály véleménye 1931-b?l. "Megérdemli a bonbonkirály nevet - írja a New York Herald Tribune pár évvel korábban. "Milliomos vállalkozó, a nemzetközi zs?ri a Grand Central Palace-ban neki ítélte a f?díjat" - terjed idehaza a legenda. A kalandos sorsú Kérszigeti Dékány Mihályt a szerencse fiaként ünneplik, amikor 1931-ben

hazalátogat a budapesti Cukrászok és Mézeskalácsosok Ipartestületének jubileumi ünnepségére.

Pedig a történet inkább a Dollárpapa című filmre emlékeztet. A tíz év után váratlanul felbukkanó cukrászban mindenki a sikeres amerikai nagybácsit akarja látni, a világcsavargót, akinek az orosz cár kóstolta a pralinéját, aki 17 aranyérmert nyert különböző kiállításokon és akiről Alexander Finta szobrászművész ércplakettet készített a Halhatatlanok múzeuma számára. Végre itt van egy különc és sikeres iparos. Érdekes művészarc, hosszú, ezüstszürke lobonc, csillogó aranyláncok és gyémántgyűrűk, feltűnő öltözék: igazi dandy, a nyakkendő jobbnál jobb női aktok. A névkártyán már nem Kérszigeti elnév szerepel, csupán ennyi: Michael de Dekany. Tökéletes amerikai self made man. Édesanyja halála után már 12 évesen inas Müller Antal cégében (ez a mai Ruszwurm cukrászda elődje), évekig Emil Gerbeaud-nál dolgozik, aztán vándorútra kel, irány Frankfurt, Lyon, Zürich, majd egy merész fordulattal Kijev és Moszkva. Itt részlegvezet a kor leghíresebb cukorüzemében, amit a német Theodor von Einem alapított. Megtanul mindent, amit lehet és a cár egy alkalommal valóban a kezébe kóstolja meg a bonbont. A csokoládé azonban vagy nem ízlik az uralkodónak, vagy a bolsevik intrika a pralinét is áthatja, mindenesetre Dékányt a szibériai Orenburgba száműzik. Innen csak 1918-ban szabadul. A gyárba nem mehet vissza, az Einemnek akkor már új neve van: Vörös Október csokoládégyár. Dékány tehát hazatér Budapestre. A pletykák szerint reménytelenül szerelmes a kor ünnepelt, majd mellőzött primadonnájába a vele egykorú Küry Klárába.

Hogy utána emigrál-e az Egyesült Államokba? Rejtély. A család mindenesetre őrzi azt a hajójegyet, amely bizonyítja, hogy cukrászunk 1921-én száll partra New Yorkban Ellis Island kikötőjében. A legenda szerint a következő tíz évben itt csinálna világkarriert. Erről néhány cikk és néhány díj tanúskodik. Ám amikor 1931-ben Budapestre érkezik - feltűnően szökösen él. A gyémántok az ujján hamisak, betegeskedik, Zsemley Oszkár a magyar cukrászipar történetének hiteles történésze leírja, hogy hajdani cukrászkollégáitól kéreget hozomra apróbb kölcsönöket, amiket sohasem tud megadni. Egyetlen pénzforrása: modellt áll szobrászoknak és festőknek. Feltehetően mese az a történet is, amely úgy tudja, hogy hazatérése előtt még felkeresi a Nemzeti Színház igazgatóját (Hevesi Sándort) és megkéri, tűzzék mészorra az Ember tragédiáját, mert Ádám szavaival a szívében akar visszatérni az Államokba. Aki járatos a színház világában, pontosan tudja, ilyen kérés még egy valódi milliárdos számára is teljesíthetetlen.

Aztán a bonbonkirály néhány hét után elutazik és eltűnik a szemünk elől. 1935-ben meghal Küry Klára. Egy évvel később Chicagóban Kérszigeti Dékány Mihály is. "Talán, ha megházasodott volna - írja szomorúan Zsemley Oszkár - akkor talán megnyugszik a lelke." De hát megházasodott. Erről a chicagói Daily Tribune tudósít kis hírből, miként a haláláról is.

A sors iróniája, hogy Gyula városa 1963-ban megünnepelte "a legnagyobb magyar cukrász: Dékány Mihály, a bonbonkészítő volt királyának negyedszázados halálát". Ma már tudjuk, nem 1938-ban halt meg (hanem két évvel korábban) és nem Gyulán (hanem Cegléden) született. Az amerikai állampolgárságot is csak 1931-ben szerezte meg. Ettől még óriási cukrász lehetett. És feltehetően az is volt. De hogy a szerencse fia?

Vinkó József - www.magyarkonyha.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyaláatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló